

İSMET ÖZEL

Bir örtüyü kaldırmak

KANAL 7'de İsmail Kara'nın yönettiği "İsmet Özel'le Başbaşa" programı için yaptığımız son çekimde (yani 15 Eylül'de yayına girmesi planlanan çekimde) Türkiye üzerinde bulunan ve bizim kendi meselelerimizi olduğu gibi ortaya koymamıza engel olan örtüyü nasıl kaldırdığımızı konuşacaktık. Bazı şeyleri dolaylı olarak ifade edebileceğimi sanıyordum. Çok yanıltılmışım. O şeyler bugüne kadar sadece dolaylı söylendiği için sözünü ettiğimiz örtü kalınlaşıyor muş meğer. Dolayısıyla (!) yarım saat boyunca ağızda bir takım anlaşılmaz ifadeler geveleyip durdum. Böyle yaptım, çünkü aksini yaparsam ağızımdaki baklayı çıkarmam gerekiyordu. Bu baklayı çıkarmaya cesaretim yok muydu? Meselenin yiğitlik, korkaklık meselesi olmadığını ve fakat Türkiye'de yaşayan müslümanların ortak endişelerle harekete geçen insanların meydana getirdiği atmosferden iyiden iyiye mahrum olduğunu bir kez daha anladım. Ben bu anlayış içinde kendimi programa sıkışmış hissedince muhtevası itibariyle berbat bir televizyon çekimi elde edilebildi.

Türkiye'de düşünce hürriyetinin zerrisi yok. Bunun iki sebebinden biri bu hürriyetten zarar görecekle olanların iktidar örgüsünü külliyen işgal ediyor bulunmalarıysa, ikincisi de bu hürriyetten yarar görecekle olanların birbirleriyle haberleşme ve dayanışma içinde olmayışları ve gerek haberleşmeye, gerekse dayanışmaya yönelme eğilimi taşımayışlarıdır. Neden? Ne kadar lâf edilirse edilsin Türkiye'de gerekli söz söylenmiyor. Daha doğrusu, sadece iktidar örgüsünü işgal edenlerin lehine konuşma fırsatı var Türkiye'de. Gündelik konuşmalar içinde gözlemlediğim kadarıyla hiç kimse şimdiye kadar sahip olduğu önyargılardan şüphe duymuyor, bu önyargıları yenileriyle değiştirmeye eğilimi olduğuna dair hiç işaret vermiyor. Bizi belâya duçar eden ve şimdiye kadar yabancı kıskırtmaların malzemesi kılan ufuksuzluğumuzdu, aynı ufuksuzluk şimdiki samutluğumuzun sebebi. Bu yüzden sürekli karşılaştığımız bu can sıkıcı durumdan bir anda kurtulabileceğimizi ümit etmeyelim. Ümidimizi bazı önyargılarımızdan vazgeçmeksizin elde edebileceğimiz bir ufka bağlayabiliriz.

Kendimden pay biçerek önyargıların Türkiye'de toplumca başarılabilecek bir iş peşinde koşan bizlerden kolayca uzaklaşamayacağını kabul ediyorum. Durumun kötüye gitmesinde benim de taşıdığım kimlik dolayısıyla bir sorumluluk payım olduğunu söyleyen biri çıksa ve benden özür beyan etmemi istese ne diyeceğim? Çok afedersiniz ben bir Anadolu Türküyüm. Kusura bakmayın bir sünni müslümanım. Bağışlayın Hanefî mezhebine mensubum. Böyle dersem özürüm kabahatimden büyük olacak. Çünkü bu saydıklarım birer kabahat değil. Dolayısıyla kimliğimi özür beyanına konu etmek saçmalığın ta kendisi.

Ama yukarıda kendime ait özellikler olarak saydığım her vasıf bir kabahatin dayanağı olabilirdi. Eğer bu vasıflarımdan herhangi birini benimle aynı vasfı paylaşmayanlara karşı bir baskı vesilesi kılma olsaydım gerçekten suçlu mevkiine düşerdim. Peki, böyle yapanlar yok mu? Sanırım var ve içinde bulunduğumuz her vakıyı mesele haline dönüştüren de onlar. Bizi konuşamaz hale onlar sokuyor. Bugün onlardan bahsetmenin zamanı değil. Peki bunun zamanı ne zaman gelecek? Bugün başımıza bu belâları saranların birer belâ olduklarını söyleme zamanı değil. Tuhaf değil mi? Gerçi tuhaf olmasına tuhaf, ama bu tuhaflığa karşı şimdi bir şey yapacak durumda değiliz. Bunu böyle bilelim yeter. Yani kabahatin çoğunun kurtuluşu acil bir mesele olarak saymayanlarda, yani bizde olduğunu bilelim. Densizlik edip de ateşe benzin dökmeyelim lâkin bugün onların başımıza bu belâları sarışlarını niyet sayacak da değiliz. Sakin olacağız, salak değil.

Bilir misiniz, Stalin döneminde belki yüzlerce inanmış komünist tutuklandıktan bir süre sonra Sovyet Sosyalizminin selâmeti uğruna işlemedikleri suçları ihtiva eden itirafnameler imzalamışlar ve kendi idamlarına gösterilen gerekçeleri gönüllüce kabullenmişlerdir. Gerçi kabullenmeselerdi idamlarına varan durum ne kadar değişecekti o ayrı. Ama toplumsal sorumluluk duygusunun hangi çarpık durumlar doğurabildiğini bilmek gerek. Bizim halimiz Stalin döneminden daha berbat. Çünkü biz dar bir ufka, düşük bir bilince mahkûm edildiğimizden haberdar değiliz. Bunun acısını çekmiyoruz.